

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 403/2018-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Rybovičom, Námestie Š. Moyzesa 4, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13 Cob 188/2016 z 27. septembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Obdo 27/2017 zo 17. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 13 Cob 188/2016-212 z 27. septembra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Obdo 27/2017 zo 17. mája 2017.

2. Z obsahu sťažnosti a príloh vyplýva, že sťažovateľka bola žalovanou v konaní vedenom na Okresnom súde Martin (ďalej len „okresný súd“), v ktorom sa žalobca spoločnosť STAVDOM, s. r. o. (ďalej len „žalobca“), domáhala vydania platobného rozkazu na zaplatenie ceny diela. Okresný súd vydal 3. novembra 2011 platobný rozkaz č. k. 18 Cb 129/2011-19 (ďalej aj „platobný rozkaz“), ktorým uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť žalobcovi do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 163 234,53 eur s úrokom z omeškania, nahradiť trovy konania alebo v tej istej lehote podať odpor.

Platobný rozkaz bol sťažovateľke doručený 16. novembra 2011. Okresný súd 29. decembra 2011 vyznačil na platobnom rozkaze z 3. novembra 2011 jeho právoplatnosť k dátumu 2. december 2011, čo okresný súd odôvodnil tým, že ku dňu vyznačovania právoplatnosti odpor proti platobnému rozkazu nebol obsahom súdneho spisu sp. zn. 18 Cb 129/2011.

3. Sťažovateľka 14. októbra 2014 doručila okresnému súdu sťažnosť pre prietahy v súdnom konaní vo veci ňou podaného odporu proti platobnému rozkazu a žiadala, aby súd spor neodkladne prejednal (konanie o sťažnosti bolo na okresnom súde vedené pod sp. zn. Spr 2189/14). Prílohou tejto sťažnosti bola fotokópia odporu proti platobnému rozkazu opatrená pečiatkou okresného súdu, z ktorej vyplýva, že mal byť doručený do podateľne súdu 22. novembra 2011. Uvedená fotokópia bola overená notárskym úradom [REDACTED].

4. Po zistení, že v spise sp. zn. 18 Cb 129/2011 sa odpor sťažovateľky nenachádza, bola zákonná sudkyňa vyzvaná na vyjadrenie sa k sťažnosti. Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že v čase vyznačenia právoplatnosti platobného rozkazu sa odpor sťažovateľky v súdnom spise sp. zn. 18 Cb 129/2011 nenachádzal a poukázala na úkony sťažovateľky známe okresnému súdu z jeho rozhodovacej činnosti v iných konaniach, ktoré sťažovateľka urobila potom, keď bola na platobnom rozkaze 29. decembra 2011 vyznačená

právoplatnosť k dátumu 2. december 2011, a ktoré vyvracajú tvrdenie sťažovateľky o podaní odporu 22. novembra 2011.

V konaní pred okresným súdom sp. zn. 18 Cb 218/2013 sťažovateľka 3. decembra 2013 uviedla, že podala návrh na obnovu konania „*skončeného vydaním platobného rozkazu č. k. 18 Cb 129/2011-129 z 3. novembra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2. 12. 2011*“, platobný rozkaz okresnému súdu zároveň aj predložila, avšak spolu s ním nepredložila tvrdený odpor proti nemu.

Obdobne sťažovateľka aj v návrhu vo veci sp. zn. 17 Cb 216/2013 doručenom okresnému súdu 3. decembra 2013, ktorým sa domáha povolenia obnovy konania skončeného týmto platobným rozkazom, tento označila za „*právoplatný*“.

V exekučnom konaní (sp. zn. 18 Er 3311/2012) vedenom proti sťažovateľke na podklade tohto platobného rozkazu sťažovateľka 22. novembra 2012 doručila súdnemu exekútorovi námietky proti exekúcii a uviedla v nich, že „*po právoplatnosti exekučného titulu*“ uzatvorila s oprávneným dohodu o uznaní a úhrade dlhu.

V návrhu na zastavenie exekúcie doručenom súdnemu exekútorovi 3. decembra 2013 sťažovateľka uviedla, že dôvodom tohto návrhu je hrozba postihnutia nehnuteľností sťažovateľky počas konania o povolenie obnovy konania v právnej veci skončenej na okresnom súde „*vydaním platobného rozkazu č. k. 18 Cb 129/2011-129 z 3. novembra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2.12.2011, ktorý je podkladom pre napadnutú exekúciu*“.

Z uvedeného malo byť podľa okresného súdu zrejmé, že sama sťažovateľka mala už v čase vykonania týchto úkonov a podaní vedomosť o presnom dátume právoplatnosti platobného rozkazu (dohoda o uznaní a úhrade dlhu podpísaná sťažovateľkou 2. decembra 2011, žaloba o neplatnosť právnych úkonov z 3. decembra 2013, návrh na obnovu konania z 3. decembra 2013, námietky v exekučnom konaní doručené súdnemu exekútorovi 22. novembra 2012). Navyše, v žiadnej z týchto listín a podaní nikdy neuviedla, že by proti platobnému rozkazu podala odpor, a ani ho nepredložila. Do spisu vo veci sp. zn. 18 Cb 129/2011 sťažovateľka nahliadla až 5. decembra 2013.

5. Okresný súd uznesením sp. zn. 18 Cb 129/2011 z 23. októbra 2015 odpor sťažovateľky odmietol ako odpor podaný oneskorene, lebo nepovažoval za preukázané, že

žalovaná podala odpor proti platobnému rozkazu 22. novembra 2011. Sťažovateľka sa proti tomuto uzneseniu odvolala a krajský súd ako súd odvolací napadnutým uznesením sp. zn. 13 Cob 188/2016 uznesenie okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka následne v zákonnej lehote podala dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 5 Obdo 27/2017 zo 17. mája 2017, keď dovolanie sťažovateľky ako neprípustné odmietol.

6. Porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie vidí sťažovateľka v tom, že krajský súd v spojení s okresným súdom postupovali arbitrárne a svojvoľne, keď rozhodovali o odpore sťažovateľky, a svoje rozhodnutie o oneskorenosti podaného odporu podľa nej odôvodnili iracionálnym a nelogickým spôsobom.

Krajský súd uznesenie okresného súdu potvrdil napriek tomu, že pravosť osvedčovacej doložky notára [REDAKOVANÉ] na sťažovateľkou predloženej osvedčenej kópii odporu nebola v konaní spochybnená. Touto doložkou notár osvedčil zhodu kópie s originálom a ani krajský súd nekonštatoval záver o nepravosti sťažovateľkou predloženej osvedčenej fotokópie odporu s podacou pečiatkou okresného súdu či nepravosti osvedčovacej doložky notára. Notárom osvedčenú kópiu odporu je podľa sťažovateľky potrebné považovať za pravú listinu preukazujúcu včasné podanie odporu. Sťažovateľka predložením tejto osvedčenej kópie odporu preukázala doručenie odporu okresnému súdu 22. novembra 2011. Tento záver nemôže spochybníť ani vyjadrenie notára [REDAKOVANÉ] o tom, že jeho notársky úrad nemá farebný kopírovací stroj, pretože notár overovacou doložkou potvrdzuje zhodu kópie a originálu bez ohľadu na to, kde bola kópia vyhotovená, a vyjadrenie notára nijako nespochybňuje opatrenie fotokópie listiny osvedčovacou doložkou jej zhody s originálom. Pokiaľ krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že sťažovateľka neprodukovala dôkazy o dni doručenia odporu do podateľne okresného súdu a pravosti predloženej fotokópie odporu, nikdy na to nebola okresným súdom vyzvaná. Navyše, dôkazným prostriedkom môže byť i fotokópia listiny, tobôž ak je opatrená originálnou osvedčovacou doložkou notára. Krajský súd nevzal do úvahy ani to, že sťažovateľka doručila okresnému súdu 20. novembra 2015 osvedčenú kópiu odporu s originálnou osvedčovacou doložkou notára z 2. júna 2014, ktorá neobsahuje farebnú pečiatku súdu. Notárom osvedčenú kópiu odporu sťažovateľka doručila okresnému

súdu i v prílohe podania zo 14. novembra 2014 označeného ako „*Odpoveď odporkyne na výzvu súdu Spr 2189/14*“. Tieto však krajský súd do úvahy nevzal. Súdny nevykonali ani znalecké dokazovanie na zistenie, či sťažovateľkou predložená fotokópia je fotokópiou listiny opatrenej podacou pečiatkou súdu alebo či podacia pečiatka na predlohu kópie bola doplnená neoprávneným zásahom. Sťažovateľka poukázala ďalej v sťažnosti doručenej ústavnému súdu i na to, že nebol dodržaný zákonný procesný postup ani pri zabezpečení stanoviska notára [REDAKOVANÉ], keď z obsahu spisu nie je zrejmé, kde bol vypočutý, sťažovateľka pri tomto dôkaze nebola prítomná, pretože o jeho vykonávaní nebola upovedomená, vo veci nebolo nariadené pojednávanie. Nesprávnym odmietnutím odporu sťažovateľky proti platobnému rozkazu zmaril okresný súd právo sťažovateľky na meritórne prerokovanie sporu, a preto podala zároveň proti uzneseniu krajského súdu i dovolanie.

7. Sťažovateľka nesúhlasí so záverom krajského súdu, že neuniesla dôkazné bremeno o včasnosti podania odporu, keďže ani nemala vedomosť, že musí niečo dokazovať. Ďalšie úkony, ktoré sťažovateľka vykonala po vydaní platobného rozkazu a na ktoré sa odvolávala predsedníčka okresného súdu v odpovedi na jej sťažnosť na prieťahy v konaní, nie sú podľa nej relevantným dôkazom o čase podania odporu, keďže sťažovateľka bola oprávnená tieto úkony vykonať aj napriek podanému odporu, a zároveň vysvetlila, že tieto úkony vychádzali z jej omylu o tom, že platobný rozkaz nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť napriek podanému odporu.

8. Sťažovateľka tvrdí, že v jej prípade neboli splnené podmienky na odmietnutie odporu, preto sa domáhala nápravy na odvolacom súde, ako aj na dovolacom súde. Prípustnosť dovolania pritom odôvodňovala podľa § 420 písm. f) CSP, t. j. tým, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže všeobecné súdy odmietnutím odporu znemožnili sťažovateľke realizáciu procesných práv.

9. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 a z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a z čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.05.2017, sp. zn. 5Obdo/27/2017, porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.05.2017, sp. zn. 5Obdo/27/2017, sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 a z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.09.2016, sp. zn. 13Cob/188/2016-212, porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.09.2016, sp. zn. 13Cob/188/2016-212, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie.

Sťažovateľka si v prípade úspechu v konaní o jej sťažnosti uplatňuje právo na náhradu trov jej právneho zastúpenia vo výške 1.825,75 eur (2 úkony právnej služby po 751,89 eur - prevzatie veci a prvá porada s klientom, spísanie sťažnosti na Ústavný súd SR + režijný paušál 2 x 8,84 eur + DPH), ktoré žiada poukázať na bankový účet právneho zástupcu, advokáta JUDr. Vladimíra RYBOVIČA, Nám. Š. Moysesova 4, Banská Bystrica v Tatra banke, a.s., Banská Bystrica, č. účtu [REDACTED]

II.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

III.

16. Podstata sťažnosti sťažovateľky spočíva v tvrdení o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutiami krajského súdu sp. zn. 13 Cob 188/2016 z 27. septembra 2016 o odvolaní a najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 27/2017 zo 17. mája 2017 o dovolaní, ktorými bolo rozhodnuté o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu z dôvodu jeho oneskoreného podania. Sťažovateľka namieta, že uvedené rozhodnutia znemožnili realizáciu jej procesných práv, arbitrárne a v rozpore s logikou posúdili otázku jej dôkazného bremena v konaní o odpore proti platobnému rozkazu, nesprávne vyhodnotili dôkaz overenej fotokópie odporu proti platobnému rozkazu, ktorý v konaní sťažovateľka predložila, a nedali jej možnosť v konaní vyjadriť sa k stanovisku notára.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 13 Cob 188/2016 z 27. septembra 2016

17. Ústavný súd uvádza, že vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažnosť v tejto časti nepovažoval za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu je v prípadoch odmietnutia dovolania dovolacím súdom považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 a tiež napr. I. ÚS 611/2014, I. ÚS 563/2014).

18. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97), a preto ich porušenie skúma spoločne.

19. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

20. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 13 Cob 188/2016 z 27. septembra 2016 aj v spojení s obsahom uznesenia okresného súdu sp. zn. 18 Cb 129/2011 z 23. októbra 2015 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 18 Cb 129/2011 zo 7. júna 2016, keďže odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože tieto z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

21. Napadnutým uznesením sp. zn. 13 Cob 188/2016 z 27. septembra 2016 krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o odmietnutí odporu sťažovateľky z dôvodu, že bol podaný oneskorene. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu, ako aj so spôsobom, akým okresný súd vyhodnotil dôkazy označené sťažovateľkou.

Okresný súd sa s listinou odporu proti vydanému platobnému rozkazu oboznámil až v súvislosti so sťažnosťou sťažovateľky podanej 14. októbra 2014 na priet'ahy v súdnom konaní sp. zn. 18 Cb 129/2011, keďže v čase vyznačenia právoplatnosti platobného rozkazu v decembri 2011 sa uvedený odpor v súdnom spise nenachádzal. Pri skúmaní včasnosti podania odporu proti platobnému rozkazu vychádzal okresný súd z vyjadrenia sťažovateľky, ktorá v podaní zo 14. novembra 2014 uviedla, že po tom, ako nahliadla do spisu sp. zn. 18 Cb 129/2011 (podľa úradných záznamov nahliadala do spisu 5. decembra 2013 a 1. apríla 2015) a zistila, že v spise sa nenachádza odpor proti platobnému rozkazu č. k. 18 Cb 129/2011-19 z 3. novembra 2011, si z odporu, ktorý mala podať do podateľne okresného súdu 2. novembra 2011, nechala urobiť fotokópiu na notárskom úrade, ktorej pravosť osvedčil notár. Až následne mala sťažovateľka zistiť, že je na kópii pečiatka podateľne okresného súdu slabo čitateľná, a tak opakovane navštívila notára, aby odstránil nedostatky slabej čitateľnosti overenej kópie. Notár preto urobil kópiu listiny opakovane, pričom mal zvýšiť citlivosť skenera, a takto vyhotovil ďalšiu overenú kópiu, ktorú sťažovateľka podľa vlastného vyjadrenia predložila súdu v sťažnosti na priet'ahy v konaní.

Vo vzťahu k samotnej listine ďalšej overenej kópie odporu, ktorú sťažovateľka priložila ako prílohu k sťažnosti na priet'ahy v konaní a ktorej kópia mala byť podľa vyjadrenia samotnej sťažovateľky vyhotovená aj overená na notárskom úrade [REDAKOVANÉ], okresný súd v odôvodnení uviedol, že na prvej strane tejto listiny sa v pravom hornom rohu nachádzala modrá pečiatka okresného súdu s dátumom 22. november 2011 a v pravom dolnom rohu tiež podpis sťažovateľky v modrej farbe, druhá strana kópie je čiernobiela. Ako z odôvodnenia okresného súdu vyplýva, uvedená listina bola predložená na nahliadnutie notárovi [REDAKOVANÉ], ktorý po nahliadnutí na túto listinu zaujal stanovisko, že kópia listiny s modrou pečiatkou súdu nemohla byť vyhotovená na jeho notárskom úrade, keďže tento nedisponuje a ani nikdy nedisponoval farebným kopírovacím prístrojom. Okresný súd preto dospel k záveru, že toto stanovisko

notára vyvracia tvrdenie sťažovateľky, že predložená listina je ďalšou overenou kópiou odporu, ktorý mal byť vyhotovený a overený na notárskom úrade [REDACTED].

Okresný súd pri hodnotení včasnosti podania odporu proti platobnému rozkazu vzal do úvahy stav spisu sp. zn. 18 Cb 129/2011 ku dňu vyznačenia právoplatnosti platobného rozkazu, keď sa v spise odpor sťažovateľky nenachádzal, ale aj samotné konanie sťažovateľky potom, ako jej bol 16. novembra 2011 platobný rozkaz doručený.

Sťažovateľka sa totiž na tom istom okresnom súde v konaní sp. zn. 18 Cb 218/2013 podaním z 3. decembra 2013 domáhala určenia neplatnosti právnych úkonov, okrem iného aj dohody o uznaní dlhu, ktorú sama podpísala a v ktorej uznáva svoj dlh, tak ako „*je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi podľa súdneho rozhodnutia – Platobného rozkazu Okresného súdu v Martine sp. z. 18Cb/129/2011 z 3. 11. 2011*“. V tejto veci sama sťažovateľka vo svojom podaní uvádza, že uvedený platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 2. decembra 2011.

Vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 17 Cb 2016/2013, ktoré začalo na základe podania z 3. decembra 2013, sa sťažovateľka domáhala povolenia obnovy konania vedeného pod sp. zn. 18 Cb 129/2011, v ktorom bol predmetný platobný rozkaz vydaný, pričom taktiež v návrhu odôvodňuje svoj naliehavý právny záujem právoplatnosťou platobného rozkazu.

A napokon v exekučnom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 18 Er 3311/2012, v ktorom bola sťažovateľka v procesnom postavení povinnej a v ktorom je exekučným titulom práve tento právoplatný platobný rozkaz okresného súdu č. k. 18 Cb 129/2011-19 z 3. novembra 2011, podala námietky proti exekúcii, v ktorých taktiež uvádza, že právna vec bola skončená vydaním právoplatného platobného rozkazu.

Ani v jednom z uvedených konaní sťažovateľka neuviedla, že by proti platobnému rozkazu podala odpor a ani žiadnu takúto listinu v týchto konaniach nepredložila. Sťažovateľka nepredložila originál podaného odporu ani na výzvu okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti, stav spisu ku dňu vyznačenia právoplatnosti platobného rozkazu, ako aj vzhľadom na rozpor tvrdenia sťažovateľky a notára o tom, kde mala byť vyhotovená ďalšia overená fotokópia odporu, a to najmä jeho prvá strana obsahujúca modrú pečiatku s rozhodným dátumom, a skutočnosť, že

sťažovateľka nepredložila súdu originál podaného odporu, okresný súd dospel k záveru o tom, že odpor bol podaný oneskorene, a preto ho uznesením z 23. októbra 2015 odmietol.

22. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 13 Cob 188/2016 z 27. septembra 2016 zopakoval, že „*Ak sa žalovaná bránila, že k podaniu odporu došlo včas, a to dňom jeho podania na okresný súd 22.11.2011, v tomto smere použitej argumentácie v plnom rozsahu bola nositeľkou dôkaznej povinnosti, ktorú nesplnila tak, aby bolo možné bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že k podaniu odporu žalovanou proti platobnému rozkazu Okresného súdu Martin č.k. 18Cb/129/2011-19 zo dňa 03.11.2011 došlo podaním datovaným na Okresný súd Martin dňa 22.11.2011, t.j. že týmto dátumom bol odpor podaný na Okresnom súde Martin. Sama žalovaná v odvolaní potvrdila to, že nedisponuje originálom ňou podaného odporu zo dňa 21.11.2011, ale len (foto)kópiou, vo vzťahu ku ktorej (foto)kópii nebolo žalovanou preukázané, že odpor podala na Okresný súd Martin dňa 22.11.2011. Okresný súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom vyhodnocoval podanie žalovanej zo dňa 21.11.2011, ktoré bolo predložené len vo (foto)kópii, ktorým podaním mala uskutočniť odpor proti vydanému platobnému rozkazu okresným súdom. Práve pre tento postup okresného súdu a jeho závery, odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu krajský súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach poukazuje na vecne správne zistenia okresného súdu a na tieto aj odkazuje.*“. Vo vzťahu k navrhovanému znaleckému dokazovaniu krajský súd uviedol, že by išlo o dôkaz s neistým výsledkom a odkázal na vyjadrenia obsiahnuté v spise, podľa ktorých spravidla nie je možné jednoznačne určiť pôvod odtlačku, z ktorého fotokópia odtlačku bola vyhotovená.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam sťažovateľky, v ktorých namietala, že sa okresný súd nemal zaoberať jej následnými úkonmi a správaním v iných konaniach, krajský súd v podstatnom uviedol, že „*Žalovaná nepreukázala, že podala odpor proti platobnému rozkazu dňa 22.11.2011 žiadnou z doložených listín, resp. tie, ktoré boli predložené, neboli vyhodnotené ako relevantné pre rozpor so stanoviskom notára [REDAKOVANÉ] a z iných dôkazov nevyplýval dátum podaného odporu žalovanou na okresný súd dňa 22.11.2011. Na toto nesplnenie dôkaznej povinnosti žalovanou logicky nasleduje aj jej správanie a konanie, na ktoré v jednotlivosti ďalších vyvolaných konaní žalovanou*

poukázal okresný súd, keď zobral do úvahy to, že žalovaná robila úkony tak, ako by vôbec nepodala odpor proti platobnému rozkazu... Na tieto úkony a konania žalovanej vecne správne poukázal okresný súd pri závere nepreukázania podaného odporu žalovanou na okresný súd dňa 22.11.2011, keďže práve podľa týchto úkonov žalovaná si bola vedomá právoplatnosti platobného rozkazu č.k. 18Cbri29/20U-19 zo dňa 03.11.2011, a to dňa 02.12.2011, preto na druhej strane nemôže tvrdiť, čo ani nepreukázala, že podala včas odpor proti platobnému rozkazu na okresný súd dňa 22.11.2011. Jej tvrdenia a úkony si vzájomne odporujú. Samotné tvrdenia žalovanej boli rozporné. Na jednej strane robila úkony potvrdzujúce právoplatnosť platobného rozkazu a na druhej strane sa bránila podaním včasného odporu.“.

Vzhľadom na uvedené preto napadnutým uznesením krajský súd uznesenie okresného súdu z 23. októbra 2015 v spojení s opravným uznesením zo 7. júna 2016 potvrdil ako vecne správne.

23. Ústavný súd uvádza, že nespokojnosť sťažovateľa s právnym posúdením veci všeobecným súdom sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti ním vydaného rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého právo na spravodlivé súdne konanie nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

24. Závery, ku ktorým dospeli okresný súd a krajský súd pri skúmaní splnenia podmienky včasnosti podania odporu proti platobnému rozkazu, nemožno vyhodnotiť ako nelogické. Skutočnosť, že v samotnom spise sa odpor sťažovateľky proti platobnému rozkazu nenachádzal, rozporné tvrdenia samotnej sťažovateľky, preukázaná skutočnosť o nepravdivosti jej tvrdenia o vyhotovení fotokópie odporu na notárskom úrade, správanie a úkony sťažovateľky nasledujúce po doručení platobného rozkazu v iných konaniach a nepredloženie inej listiny alebo dôkazu zo strany sťažovateľky, ktorý by tieto nezrovnalosti vyvrátil, ktoré všeobecné súdy vyhodnotili jednotlivito a v ich vzájomnej súvislosti, viedli k záveru, ktorý krajský súd, aj odkazom na rozhodnutie okresného súdu, riadne odôvodnil a s odvolacími námietkami sťažovateľky sa riadne vysporiadal. Ústavný

súd nie je súdom skutkovým ani ďalšou opravou inštanciou všeobecných súdov. Hodnotiac napadnuté uznesenie krajského súdu z tohto pohľadu podľa ústavného súdu nemožno konštatovať, že by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a že by boli spôsobilé porušiť základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažnosť v tejto časti vo vzťahu k namietanému uzneseniu krajského súdu je preto potrebné odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť.

25. Ústavný súd zároveň dodáva, že v súlade s ustanovením § 187 ods. 1 CSP, podľa ktorého za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov, je nepochybné, že aj fotokópia môže slúžiť ako dôkaz v konaní pred súdom. Zároveň však platí, že overením fotokópie listiny, tzv. vidimáciou podľa § 57 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov notár osvedčuje, že originál listiny sa zhoduje s jeho kópiou, prípadne odpis listiny sa zhoduje s jeho ďalšou kópiou. Notár však v žiadnom prípade týmto postupom neosvedčuje pravdivosť skutočností uvádzaných v listine (§ 57 ods. 3 Notárskeho poriadku). Pokiaľ teda existujú pochybnosti o správnosti a pravdivosti údajov uvedených v listine (ktoré v tomto konaní objektívne existovali), nemožno ich odstrániť ani zhojiť overovacou doložkou notára ani predkladaním ďalších overených fotokópií toho istého dokumentu, ktorého pravdivosť a správnosť je sporná, a to za situácie, keď sťažovateľka (ako sama uvádza) pôvodným originálom odporu, ktorý mala podľa vlastného tvrdenia podať do podateľne okresného súdu 22. novembra 2011, už nedisponuje a všetky skutkové okolnosti, ktoré všeobecné súdy vo svojich rozhodnutiach pri overovaní včasnosti podania odporu skúmali, svedčili v neprospech sťažovateľky.

26. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, keďže nemala možnosť sa vyjadriť k stanovisku notára, musí ústavný súd konštatovať, že tu okresný súd vo svojom postupe pochybil.

Avšak vo vzťahu k tejto námietke ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej je súdna ochrana poskytovaná v materiálnom, a nie formálnom zmysle, čo znamená,

že nie každé procesné pochybenie súdu alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva účastníkovi konania, je považovaný za porušenie základného práva na súdnu ochranu. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré v rámci prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či účastník v skutočnosti bol z uplatnenia konkrétneho procesného úkonu vylúčený a či táto okolnosť mala podstatný vplyv na ďalšie konanie. Preto nie každé porušenie procesných predpisov súdom, a tým aj porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu ústavnosti (III. ÚS 167/2017).

V okolnostiach veci sťažovateľky z obsahu rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že na základe stanoviska notára súd nezisťoval platnosť overovacej doložky samotného notára alebo neplatnosti overenia. Notár sa v stanovisku vyjadril len k tomu, že na jeho notárskom úrade nie je možné vyhotoviť farebnú kópiu listiny, keďže nedisponuje farebným kopírovaním prístrojom, preto nemohla byť listina, ktorú sťažovateľka predložila ako dôkaz včasnosti podania odporu súdu, vyhotovená na jeho notárskom úrade. Sťažovateľka namietala túto skutočnosť vo svojom odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu, avšak len v rovine nemožnosti vyjadriť sa k stanovisku notára. Sťažovateľka mala možnosť uviesť v odvolaní tvrdenia a skutočnosti, ktorými by stanovisko notára spochybnila, prípadne by vysvetlila rozpor svojich vlastných tvrdení v podaniach adresovaných súdu, v ktorých uvádzala, že kópia podaného odporu bola nielen overená, ale aj vyhotovená na notárskom úrade. Túto možnosť však nevyužila. Na základe uvedeného preto ústavný súd vyhodnotil námietku sťažovateľky, čo sa týka porušenia základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 27/2017 zo 17. mája 2017

27. Porušenie svojich základných práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obdo 27/2017 zo 17. mája 2017, ktorým bolo jej dovolanie odmietnuté ako neprípustné, odôvodňuje sťažovateľka tým, že najvyšší súd neodstránil pochybenia súdov nižších stupňov, pričom sa samotným uznesením najvyššieho súdu v odôvodnení svojej sťažnosti bližšie nezaoberala.

28. Z obsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľka odôvodnila svoje dovolanie tým, že krajský súd porušil jej právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie zaručené ústavou. Porušenie malo spočívať v arbitrárnom postupe a svojvoľnom rozhodovaní súdov nižších stupňov, ktorí svoje rozhodnutia odôvodnili iracionálnym a nelogickým spôsobom, krajský súd neodstránil nedostatky postupu okresného súdu, v dôsledku čoho si osvojil nesprávne, procesne aj ústavne neudržateľné právne posúdenie veci okresným súdom. Podľa tvrdení sťažovateľky uvedených v dovolaní žiadnym dôkazom nebola spochybnená pravosť osvedčovacej doložky vyznačenej na predmetnej fotokópii odporu notárskym úradom, a teda nebola spochybnená ani pravosť samotnej listiny. Aj keď sťažovateľka, zastúpená právnym zástupcom, v dovolaní nešpecifikovala dôvod prípustnosti dovolania, najvyšší súd dospel k záveru, že k žiadnej vade uvedenej v § 420 písm. a) až e) CSP v konaní nedošlo. Vo vzťahu k dôvodu prípustnosti podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd uviedol, že *„nie je pravdou, že obidve rozhodnutia trpia vadou zmätočnosti z dôvodu neodôvodnenia námietky žalovanej o nesprávnom vyhodnotení predložených dôkazov preukazujúcich podanie odporu proti platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote. Zo samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že súdy sa s tvrdením žalovanej, ako aj predloženými dôkazmi dôsledne zaoberali s prihliadnutím na celý priebeh konania. Žalovaná v dovolaní namietala, že nebola vyzvaná, aby predložila dôkazy na podporu svojho tvrdenia, alebo navrhla znalecké dokazovanie. Toto tvrdenie nezodpovedá postupu súdu prvého stupňa, ktorý ju vyzýval na predloženie originálu jej podania - odporu na súde prvej inštancie. Stanovisko žalovanej, že ona nemá povinnosť toto dokazovať, vyvracia jej tvrdenie uvedené v dovolaní.*

Teda tvrdenie dovolateľky, že ide o rozhodnutie, ktoré trpí vadou zmätočnosti, ktorá znemožnila žalovanej realizáciu jej procesných práv Najvyšší súd Slovenskej republiky označil za nepreukázateľné a účelové. Poukazuje pritom na konanie súdu prvej inštancie, t. j. jeho výzvu na predloženie originálu podaného odporu, čo žalovaná odmietla a následne oznámila súdu prvej inštancie, že originál stratila.“

Najvyšší súd nezistil dôvod prípustnosti dovolania ani podľa § 421 ods. 1 CSP a uviedol, že *„V predmetnej veci názor odvolacieho súdu na včasnosť podania odporu sa neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu odvolacím súdom, táto otázka*

už bola dovolacím súdom riešená a nebola riešená rozdielne. Z uvedeného preto vyplýva, že prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ nie je daná.“

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že *„obidve rozhodnutia splňajú kritéria vyžadované pre odôvodnenie rozhodnutia, a preto ich považoval za preskúmateľné, zrozumiteľné a ústavne akceptovateľné. Odôvodnenie rozhodnutia teda zodpovedá základnej formálnej štruktúre vyžadovanej pre odôvodnenie rozhodnutia.“*

29. Najvyšší súd sa vo svojom uznesení vysporiadal so všetkými dôvodmi prípustnosti dovolania, najmä s dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP, jeho odôvodnenie je zrozumiteľné, jasné a presvedčivé a nedáva ústavnému súdu dôvod do neho akýmkoľvek spôsobom zasahovať. Vzhľadom na uvedené, ako aj v súvislosti so záverom, ku ktorému ústavný súd dospel pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že aj túto časť sťažnosti sťažovateľky, v ktorej namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na uvedené nepovažoval ústavný súd za potrebné venovať osobitnú pozornosť namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu, najmä za situácie, keď sama sťažovateľka k porušeniu tohto práva neuviedla žiadne konkrétne argumenty.

30. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2018